

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

ter *Diam* in *Addit. secundar.* ad 1.
2. & 3. part. ref. 15. ubi ab huius-
modi irregularitate excusat ven-
dentes, aut donantes instrumenta
ad interficiendos delinquentes.
20 Ultimo observant DD. quod
imminente magno scandalo, vel
urgente alia magna necessitate, &
difficili existente recursu ad Pa-
pam propter inopiam, vel ma-
gnam distantiam potest Episco-
pus in irregularitate proveniente
ex homicidio voluntario occulto
dispensare ex tacita Summi Pon-
tificis commissione: non enim
credendum est, Papam sibi reser-
vasse dispensationem in tanto ani-
marum periculo, ita Petrus Cor-
neio in 3. par. D. I. hom. tract. 5. de
Irregul. disp. 1. dub. 4. q. 4. Anil. de
Censur. par. 7. disp. 6. sect. 5. dub. 3.
& alij apud *Diam* par. 4. tr. 2. ref.
100. quibus adde. Sylu. in ver. dis-
pensatio num. 15.

S U M M A R I U M.

- 1 Quid, & quatuorplex sit biga-
mia.
- 2 Quid requiratur ad bigamiam
contrahendam.
- 3 Qui primo accipit Virginem, sed
non cognoscit & ea mortua con-
trahit cum alia virgine, & eam
cognoscit, non est bigamus.
- 4 Bigamiam non incurrit, qui si-
cut contrahit secundum matri-
monium, ut extorqueat copulam.
- 5 Non oritur bigamia, nec irre-
gularitas in foro conscientiae ex
copula absque seminis virilis
emissione.
- 6 Non est bigamus qui ducit mu-
- 7 Non est irregularis qui susceptis
minoribus ordinibus, aut emis-
so simplici castitatis voto contra-
hit, aut consummat matrimo-
nium.
- 8 In bigamiam incurrit qui iudi-
cio suo virginem duxit, sed tam-
dem invenit eam corruptam, &
cognoscit.
- 9 Quid si quis cognoverit uxorem
qua adulterata fuerit, per vim,
aut metum.
- 10 Bigami sunt inhabiles ad ordi-
nes.
- 11 Ita sunt inhabiles ad beneficia.
- 12 An clericus in sacris constitutus
contrahens matrimonium amit-
tat ipso facto beneficia.
- 13 An bigamus possit habere pen-
sionem.
- 14 An Clericus conjugatus possit
puniri a Iudice laico, si in biga-
miam inciderit.
- 15 In bigamia vera, vel interpre-
tativa Episcopus non potest dis-
pensare.
- 16 An Episcopus incidat in aliquam
paenam, si scienter ordinet bi-
gamum.
- 17 An Praelati regulares possint di-
spensare in tali bigamia.
- 18 In bigamia huiusmodi solus
Papa dispensat.
- 19 An Episcopus dispensare possit
in bigamia interpretativa orta
ex delicto occulto.
- 20 An possit Episcopus dispensare,
in bigamia similitudinaria.
Et an Praelatus regularis possit

in ea cum suis subditis dispensare. *ibidem.*

21 An, & in quo casu coniugati ad ordines promoueri possint.

22 An vir sacris initiatus de licentia uxoris manentis in seculo cum voto castitatis possit cum ea habitare.

C A P. IX.

Utrum Bigami ad ordines promoueri possint.

Bigamia est quedam irregularitas con surgens ex multiplici matrimonio contracto, & consummato *Sylu. in ver. Bigamia & alij*: nam qui plura matrimonia contraxit, cum diuiserit carnem suam in plures, non potest aptè significare vnionem Iesu Christi cum ecclesia vnica sua sponsa *Bellett. Dissquis. Cleric. par. 1. tit. 1. §. 6. num. 1. Lezan. in Sum. qq. reg. 10. 3. ver. Bigamus.* Vnde huiusmodi irregularitas alio nomine vocatur ex defectu Sacramenti *cap. debitum de Bigam.* & ideo per Baptismum non tollitur *cap. Acutius 26. dist. licet per eum tollatur irregularitas homicidij Sylu. loco cit. q. 4. Bonacin. de Censur. disp. 7. q. 2. pun. 5. num. 13. Dian. par. 4. tr. 2. ref. 51.* & ratio est, quia hic defectus æquè inuenitur in matrimonio ante baptismum, ac post illum inito, ut obseruat *Sanctus. apud Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 49. n. 3.* neque tollitur per professionem in religione approbata, licet per

eam tollatur defectus natalium *Lezan. loco cit. nu. 9.*

Triplex autem est bigamia, alia vera, alia interpretatiua, alia similitudinaria; vera est, quando quis verè duas uxores legitime duxit, easque carnali copula cognouit: interpretatiua est, quando quis reuera nõ contraxit cum duabus, sed secundum interpretationem iuris cum duabus censetur contraxisse, puta si contraxit cum duabus inualidè, vel cum vna validè, cum alia inualidè, vel cum vidua, aut corrupta validè *glaf. in c. 2. ver. in bigamis de Bigam. Nauar. in Man. cap. 27. num. 195. & conf. 1. de Bigam. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 32. Bonacin. de Censur. disp. 7. q. 2. pun. 5. numer. 10. Garc. de Bonif. par. 7. cap. 6. nu. 15. Barbof. d. par. 2. all. 49. n. 4.* Similitudinaria est, quando quis post solemne castitatis votum emissum in professione religionis, vel in susceptione sacrorum ordinum cum aliqua etiam vnica matrimonium contrahit, & consummat, siue illa fuerit virgo, siue non *c. quotquot 27. q. 1. Barbof. loc. cit. num. 15. Ricc. in Prax. ut supra par. 2. ref. 32.* vel quando quis habet duas uxores, vnã de iure, aliam de facto successiuè, aut simul secundum *Sylu. in ver. bigamia q. 2. Ricc. d. ref. 32.* Sed alij Doctores hunc casum ad bigamiam interpretatiuam rectius referunt. dicitur autem similitudinaria, quia adstrictus voto solemni censetur spirituales quasdam nuptias contraxisse cum Christo Domino & ecclesia: & ideo & per carnale